

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**Методичні вказівки
до виконання кваліфікаційних магістерських робіт для здобувачів вищої
освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

УДК378.22-021.66:336(07)

Розглянуто й рекомендовано до друку
й практичного використання
науково-методичною комісією БНАУ
(Протокол № 9 від 26.07.2021 р.)

Укладачі: **Варченко О.М., Артимонова І.В., Драган О.О., Герасименко І.О.,
Зубченко В.В., Ткаченко К.В., Крисанов Д.Ф., Гутко Л.М.**

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційних магістерських робіт для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укладачі: Варченко О.М., Артимонова І.В., Драган О.О. та ін. Біла Церква, 2021. 35 с.

Рецензенти:

Паска І.М.– д-р екон. наук, професор кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки;

Островерх О.В., керуюча відділенням АТ «ОТП БАНК»;

Степчук А.С., директор РЦ Київської РД АТ «СГ «ТАС».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ПЕРЕЛІК ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КРМ.....	5
3. ВИБІР ТЕМИ ТА СКЛАДАННЯ ПЛАНУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	10
4. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	11
5. НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	14
6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ОСНОВНОГО ТЕКСТУ ТА ДОПОМІЖНИХ МАТЕРІАЛІ.....	14
6.1. Оформлення допоміжних матеріалів.....	16
7. ПРОХОДЖЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	19
8. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА ДО ЗАХИСТУ ТА ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЯ.....	19
9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	20
ДОДАТКИ.....	23

ВСТУП

Освітній ступінь магістра передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю, загальних засад методології наукової та професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання сучасних завдань відповідного рівня професійної діяльності. Освітній ступінь «магістр» присуджується за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми.

Підготовка магістрів у Білоцерківському національному аграрному університеті завершується написанням і публічним захистом кваліфікаційної роботи магістра. Кваліфікаційна робота магістра (КРМ) підтверджує рівень теоретичної, загальнонаукової та професійної підготовки автора, його вміння самостійно проводити дослідницьку роботу, застосовувати одержані знання під час вирішення професійно-орієнтованих завдань.

Кваліфікаційна робота магістра виконується відповідно до вимог щодо наукових досліджень і має засвідчити рівень професійної підготовки випускника, виявити його спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність у автора навичок наукової роботи.

Кваліфікаційна робота магістра повинна мати цілісний та завершений характер, відповідати сучасним науковим підходам, бути логічною у відображенні результатів дослідження, а її тема – актуальною. Результати дослідження, висновки та пропозиції повинні бути обґрунтованими, об'єктивними та корисними для подальших наукових досліджень та практичної діяльності.

Дані методичні вказівки є узагальненими вимогами щодо написання та оформлення кваліфікаційної роботи магістра у Білоцерківському національному аграрному університеті.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні вказівки та основні вимоги до кваліфікаційних магістерських робіт розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту», діючого стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, Положення «Про організацію освітнього процесу в Білоцерківському НАУ» та накопиченого досвіду виконання кваліфікаційних магістерських робіт.

Магістр – ступінь вищої освіти особи, яка здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Кваліфікаційна робота магістра здобувача передбачена навчальним планом і завершує його підготовку в університеті. Вона є одним із видів індивідуальних робіт здобувача, оригінальним, завершеним науковим дослідженням у певній галузі знань, має внутрішню єдність та містить сукупність результатів, висновків, що пропонуються для публічного захисту.

Важливою складовою виконання кваліфікаційної магістерської роботи є обов'язкова підготовка за результатами досліджень наукових статей, тез доповідей та публікацій їх у фахових збірниках.

Метою написання кваліфікаційної роботи магістра є:

- систематизація, закріплення, розширення та застосування при вирішенні конкретних науково-дослідних завдань теоретичних та практичних знань здобувача;
- розвиток навичок самостійної роботи, оволодіння методикою дослідження та проведення експериментів при вирішенні наукових проблем;
- діагностика рівня підготовленості здобувача до практичної професійної або науково-дослідної діяльності.

КРМ виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів проведення власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення визначених професійних завдань. Робота може містити результати теоретичних та експериментальних досліджень, розробку нових методів та методичних підходів. КРМ засвідчує здатність здобувача критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

КРМ є найважливішим підсумком магістерської підготовки, у зв'язку з чим зміст роботи та рівень її захисту враховуються як один з основних критеріїв при оцінюванні якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми. За відомості, викладені в роботі, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її виконання, за обґрунтованість й достовірність висновків і положень відповідає як здобувач, так і науковий керівник. Керівником кваліфікаційної магістерської роботи є викладач кафедри,

який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання та здійснює наукові дослідження відповідного напрямку.

Основні етапи підготовки та виконання КРМ: 1) вибір та затвердження теми; 2) огляд та підбір літератури; 3) проведення досліджень; 4) опрацювання та викладення результатів досліджень, оформлення кваліфікаційної магістерської роботи та перевірка її науковим керівником; 5) перевірка на плагіат; 6) попередній розгляд кваліфікаційної роботи магістра на кафедрі; 7) представлення КРМ на кафедрі для реєстрації та рецензування; 8) захист кваліфікаційної роботи магістра на засіданні ЕК.

Порядок підготовки та захисту КРМ регламентується діючим стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти та нормативно-правими документами Білоцерківського НАУ.

Дотримання методичних вказівок до написання кваліфікаційної магістерської роботи допоможе здобувачу уникнути помилок, для виправлення яких необхідні додаткові зусилля і час.

2. ПЕРЕЛІК ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КРМ

Результат навчання	Фахові завдання, вирішення яких вимагає даний результат
<p>ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p>	<p>1.1. Знати та розуміти фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування й особливостей їх розвитку у вітчизняній практиці.</p> <p>1.2. Вміти організовувати самостійні дослідження відповідно до ОПП, вносити змістовні пропозиції за напрямками та методами дослідження, обґрунтовувати особистий внесок у розвиток обраного напрямку дослідження.</p> <p>1.3. Здійснювати наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування, в т.ч. статистичні обстеження та опитування.</p> <p>1.4. Володіти навичками щодо вибору відповідного методичного інструментарію обробки економічних даних, розробки економетричних теоретичних моделей досліджуваних процесів та об'єктів, які відносять до сфери професійної діяльності.</p> <p>1.5. Вміти проводити обробку матеріалів, оцінку та інтерпретацію одержаних результатів.</p> <p>1.6. Знати вимоги академічної доброчесності та додержуватися їх при написанні кваліфікаційної роботи магістра.</p>
<p>ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології</p>	<p>2.1. Знати новітні концепції та методології наукового пізнання в області фінансового менеджменту, фінансового аналізу, оцінки вартості бізнесу, поведінкових фінансів,</p>

<p>наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>	<p>сталості фінансування, стратегічного менеджменту. 2.2. Розуміти особливості стратегічного фінансового планування в компанії та зв'язок інтересів акціонерів із інтересами усіх груп стейкхолдерів. 2.3. Знати макроекономічний аспект побудови фінансової стратегії підприємства, взаємний вплив макроекономічних показників та раціональної організації фінансового менеджменту в фінансовому та реальному секторах економіки.</p>
<p>ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p>	<p>3.1. Обґрунтовувати управлінських рішень в аспекті удосконалення фінансової діяльності підприємства, фінансових організацій, тощо. 3.2. Мати навички критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, пошуку ідей при вирішенні прикладних завдань в області професійної діяльності. 3.3. Вміти організовувати та практично впровадження запропонованих заходів, інструментів у сфері фінансової діяльності корпоративних структур, фінансових організацій.</p>
<p>ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>	<p>4.1. Володіти навичками пошуку та критичного аналізу щодо формування джерел первинної та вторинної фінансово-економічної інформації, мати навички щодо організації збору первинної та вторинної інформації, формувати репрезентативні вибірки об'єктів статистичного аналізу. 4.2. Вміти ідентифікувати взаємозв'язки та взаємозалежності у розвитку об'єктів дослідження, визначати розриви та диспропорції в їхньому розвитку. 4.3. Мати навички щодо формування складових інформаційних систем даних управління фінансовою діяльністю досліджуваних об'єктів. 4.4. Знати інструментарій аналізу фінансово-економічних даних, статистичного аналізу, моделей прогнозування, бюджетування. 4.5. Забезпечувати додержання принципів академічної доброчесності при формуванні інформаційної бази, її обробці та аналізі.</p>
<p>ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.</p>	<p>5.1. Здійснювати пошук, систематизувати, аналізувати та критично осмислювати іноземну фахову літературу, що необхідна для вирішення професійних та наукових завдань. 5.2. Володіти на достатньому рівні для вільного спілкування з фахових та наукових питань іноземною мовою (англійською). 5.3. Володіти іноземною мовою на рівні достатньому для підготовки матеріалів (публікацій, презентації результатів дослідження).</p>
<p>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у</p>	<p>6.1. Вміти фахово представляти результати проведеного дослідження науковій спільноті у вигляді доповіді, підготовці презентації, роздаткового матеріалу, кваліфікаційної магістерської роботи, наукової публікації</p>

фахових дискусіях.	тощо. 6.2. Мати навички участі у заходах наукового характеру: конференціях, круглих столах, фахових конкурсах, олімпіадах тощо.
<p>ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p>	<p>7.1. Знати основні сучасні глобальні проблеми людства; ключові положення концепції сталого розвитку; перелік основних подій і заходів щодо сприяння переходу до сталого розвитку на світовому рівні; напрями екологізації вітчизняного сільськогосподарського виробництва; стратегічні цілі розвитку аграрного сектору економіки, пов'язані з необхідністю переходу аграрного сектору на модель сталого розвитку.</p> <p>7.2. Вміти охарактеризувати основні передумови утвердження концепції сталого розвитку на світовому і національних рівнях; розуміти необхідність поєднання зусиль держави і бізнесу у забезпеченні реалізації концепції сталого розвитку; обґрунтувати необхідність переходу вітчизняної економіки та її аграрного сектору на модель сталого розвитку.</p> <p>7.3. Розуміти концепцію сталого фінансування, розрізняти потенціал сталого фінансування для досягнення Цілей сталого розвитку та зобов'язань за Паризькою угодою; знати мотивацію та різні процеси включення сталості в організації та фінансові системи; співвідносити екологічні, соціальні та управлінські питання з рентабельністю інвестицій; усвідомлювати сучасні проблеми щодо впровадження на ринок продуктів сталого фінансування.</p> <p>7.4. Вміти аналізувати конкретні випадки на їх відповідність нормам професійної етики, відшукувати оптимальні напрями вирішення етичних дилем, що пов'язані з фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання з опорою на норми закону.</p>
<p>ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.</p>	<p>8.1. Знати принципи сталого фінансового ринку та механізм його функціонування; мати уявлення про учасників ринку сталого фінансування, розуміти процедуру фінансування інвестиційних проектів у рамках сталого розвитку.</p> <p>8.2. Знати сталі фінансові продукти: зелені облігації та зелені позики; розуміти механізм їх емісії та обігу на фінансовому ринку.</p> <p>8.3. Знати інноваційні продукти у сфері фінансів, банківської діяльності та страхування і вміти обґрунтувати їх використання у реальній практиці.</p> <p>8.4. Вміти використовувати сучасні інструменти цифровізації у сфері фінансів, банківської діяльності та страхуванні.</p>
<p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>	<p>9.1. Вміти формувати аналітичне обґрунтування для прийняття управлінських рішень у компаніях, фінансових інститутах та розробляти для них фінансову політику.</p> <p>9.2. Знати основні концепції ризику та вміти розробляти</p>

	<p>політику управління ризиками в структурах реального бізнесу, фінансових організаціях, державних та регіональних закладах.</p> <p>9.3. Вміти розробляти дієві заходи щодо реалізації стратегій розвитку, фінансової політики та політики управління ризиками досліджуваних структур та їх окремих підрозділів.</p> <p>9.4. Вміти розробляти та реалізовувати управлінські рішення щодо керівництва фінансово-економічними службами, підрозділами підприємств, організацій різних форм власності та органів державного та місцевого самоврядування.</p> <p>9.5. Розуміти особливості фінансової діяльності підприємств аграрного сектору економіки, об'єднаних територіальних громад та їх урахування при розробці управлінських рішень.</p>
<p>ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p>	<p>10.1. Здатність аналізувати та оцінювати фінансовий стан суб'єктів господарювання, визначати тенденції та прогнозувати перспективи подальшого розвитку їх фінансової діяльності.</p> <p>10.2. Знати та вміти розробляти фінансову стратегію корпоративної структури, бюджети та прогнози розвитку фінансового ринку.</p> <p>10.3. Вміти здійснювати оцінку фінансових, інвестиційно-інноваційних проектів із урахуванням фактору невизначеності.</p> <p>10.4. Вміти проводити аналіз стратегій компаній та фінансових організацій, розраховувати оцінку їх ефективності.</p> <p>10.5. Мати навички складання та розробки прогнозної звітності корпоративних структур різної галузевої належності, особливо аграрної сфери та фінансових організацій.</p>
<p>ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.</p>	<p>11.1. Застосовувати навички щодо здійснення фінансового, банківського та страхового менеджменту, вартісно-орієнтованого управління, яке базується на очікуваннях VBM як інструменту оцінювання ефективності управління.</p> <p>11.2. Здатність демонструвати знання основних функцій і завдань вартісно-орієнтованого управління фінансами; знати методику аналізу впливу чинників та фінансових важелів на вартість компаній; підходи до побудови дерева драйверів вартості компанії; вміння здійснювати порівняльний аналіз EVA та VBM на основі індикаторів створення вартості.</p> <p>11.3. Вміти оцінювати перспективи сталого розвитку підприємства за видами діяльності (економічної, екологічної та соціальної); вміти розробляти політику самофінансування сталого розвитку підприємства.</p> <p>11.4. Здатність продемонструвати використання методики оптимального вибору фінансової стратегії залежно від</p>

	<p>стадії розвитку підприємства; знати методикку складання стратегічних фінансових планів у форматі звітів про фінансові результати та баланс; підходи до прогнозування стратегічної вартості підприємства залежно від стадії розвитку та використання різних методів оцінювання капіталізації бізнесу.</p>
<p>ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів</p>	<p>12.1. Вміти оцінювати вплив управлінських рішень в області фінансового менеджменту на основі урахування: ризиків, обмеженості бюджету та інших чинників.</p> <p>12.2. Здатність оцінювати вплив управлінських рішень в області фінансів на реалізацію принципів сталого розвитку та соціальної відповідальності бізнесу, репутації бізнесової структури.</p> <p>12.3. Мати навички щодо оцінювання впливу управлінських рішень на досягнення місії, цілей стратегічного розвитку корпоративних та фінансових організацій.</p> <p>12.4. Володіти навичками щодо оцінки можливих наслідків реалізації управлінських рішень з позиції їх раціоналізму, ризиковості.</p>
<p>ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</p>	<p>13.1. Застосовувати навички щодо формування плану фінансування інвестиційно-інноваційного проекту, усіх функціональних областей діяльності організації із урахуванням усіх обмежувачів (екологічних, економічних, соціальних).</p> <p>13.2. Вміти провиги гар-аналізу досягнення планових показників.</p>
<p>ПРН 14. Визначати взаємозв'язки і взаємовплив екологічних, соціальних та економічних чинників на розвиток фінансових систем різного рівня, вміти обґрунтувати заходи та інструменти забезпечення їх збалансованого розвитку.</p>	<p>14.1. Набути практичних навичок визначення взаємозв'язків і взаємовпливу екологічних, соціальних та економічних чинників на розвиток фінансових систем, вміти обґрунтовувати вплив держави і суспільства на основі інструментів регулювання фінансових процесів на макро- і мікрорівнях в контексті сталого розвитку.</p> <p>14.2. Вміти комплексно аналізувати проблеми фінансового забезпечення сталого розвитку сільського господарства; знаходити значення показників сталості агросфери; оцінювати відносний рівень сталості розвитку агросфери на підставі відповідних показників; розраховувати показники сталості на глобальному, національному та локальному рівнях; знаходити джерела інформації для проведення розрахунків цих показників.</p> <p>14.3. Вміти визначати вплив ESG (економічного, соціального та корпоративного управління) підходу на підвищення його вартості, стратегічного сталого розвитку.</p>

3. ВИБІР ТЕМИ ТА СКЛАДАННЯ ПЛАНУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Тема кваліфікаційної магістерської роботи має відбивати основну ідею, завдання, положення, що необхідно дослідити здобувачу. Одним із критеріїв вибору теми дослідження має бути актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики. Рекомендована тематика кваліфікаційних магістерських робіт розробляється кафедрою згідно вимог освітньо-професійної програми та за поданням гаранта магістерської програми затверджується на засіданні кафедри до початку навчання магістрів за відповідною програмою. Теми кваліфікаційних магістерських робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики випускової кафедри, сучасних досягнень у відповідній предметній галузі або суміжних сферах науки й техніки.

КРМ може виконуватися за тематикою, що пропонують державні установи, підприємства та бізнесові структури, що уклали із Білоцерківським НАУ договори про співпрацю. Магістр може запропонувати свою тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розробки, ознайомлення з аналітичними оглядами і статтями в спеціалізованих періодичних виданнях, а також враховуючи свої наукові інтереси, (рекомендовану тематику кваліфікаційних магістерських робіт наведено у додатку А).

Тематика кваліфікаційних магістерських робіт щорічно переглядається та оновлюється. Тему КРМ здобувач обирає протягом першого місяця навчання за магістерською програмою. Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та не містити неоднозначного тлумачення.

КРМ має виконуватися за матеріалами конкретної базової установи. Після остаточного узгодження теми кваліфікаційної магістерської роботи здобувач подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми і повну (юридичну) назву базової установи (додаток Б). Закріплення теми кваліфікаційної магістерської роботи, призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом.

У відповідності із закріпленою темою, магістру видається завдання на виконання магістерської роботи типової форми (додаток В), куди вносяться перелік питань, що підлягають розробці, вихідні дані до магістерської роботи, календарний план виконання роботи. Після того, як здобувачем отримане завдання на кваліфікаційну магістерську роботу магістр починає працювати над її виконанням. А саме складає план КРМ, що узгоджується з науковим керівником та включає: вступ; 3 розділи, які поділяються на кілька підрозділів; висновки та пропозиції; список використаних джерел; додатки (додаток Г).

План КРМ роботи за погодженням наукового керівника може коригуватися. До початку проходження практики магістр одержує завдання від керівника кваліфікаційної магістерської роботи, де зазначається на що необхідно звернути

увагу під час збору інформації від реальної установи/ підприємства для написання кваліфікаційної магістерської роботи.

4. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Для виконання поставлених завдань та підготовки якісного виконання кваліфікаційної магістерської роботи у визначений строк рекомендується враховувати складність процесу її написання.

Кваліфікаційна робота магістра має таку структуру: – Титульна сторінка (додаток Г); – Зміст (план роботи); – Перелік умовних позначень (у разі потреби); – Вступ; – Основна частина, яка включає висновки до кожного розділу; – Висновки та пропозиції; – Список використаних джерел; – Додатки.

Написання кваліфікаційної магістерської роботи передбачає огляд і підбір літературних джерел. Здобувачу рекомендується проаналізувати наукові праці українських та зарубіжних вчених з проблеми, ознайомитися з чинним законодавством України, міжнародними актами, нормативно-інструктивним матеріалом, діючими стандартами тощо. Після цього зробити аналітичний огляд літератури. Цитати із визначенням наукових понять/термінів, класифікаційних ознак, схеми, таблиці та ін., які будуть наводитися у кваліфікаційній магістерській роботі, рекомендується виписувати на окремих аркушах із зазначенням джерела певного посилання, а паралельно з цим формувати список використаних джерел.

У **ВСТУПІ** розкривається суть і стан наукової проблеми та її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення досліджень.

Загальну характеристику магістерської роботи у вступі подають у рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми (наукової задачі), обґрунтовуючи значення та доцільність роботи для розвитку певної галузі знань, діяльності. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність наукового завдання.

Ступінь вивчення проблеми. Проводиться аналіз останніх досліджень і публікацій та ступінь їх вивчення за темою КРМ.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Відмічають, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дає змогу пересвідчитись у логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Мета дослідження – це прогнозування результату, визначення оптимальних шляхів, вирішення завдань в умовах вибору методів та прийомів дослідження. Не слід формулювати мету, як «Дослідження...», «Вивчення...», оскільки такі слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Завдання дослідження визначаються поставленою метою і являють собою конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми. Слід чітко формулювати мету роботи, лаконічно зазначати завдання, які необхідно вирішити для її досягнення.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що обране для вивчення. В об'єкті виділяється та його частина, що є предметом дослідження.

Предмет дослідження визначає тему магістерської роботи, яка зазначається на титульному аркуші. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Інформаційна база роботи. Зазначається використання законодавчої та нормативно-правової бази, що регламентує діяльність підприємств в Україні, наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених, фінансової звітності об'єкта дослідження, матеріалів науково-практичних конференцій, Internet-ресурсів.

Апробація результатів роботи. Вказується перелік журналів, збірників наукових праць, матеріалів і тез конференцій, в яких опубліковані результати магістерського дослідження.

Структура та обсяг кваліфікаційної магістерської роботи, тобто перелік її структурних елементів і обґрунтування послідовності їх розміщення.

ОСНОВНА ЧАСТИНА РОБОТИ складається із 3-х розділів, підрозділів (якщо необхідно – пунктів, підпунктів). Зміст розділів кваліфікаційної магістерської роботи повинен відповідати її назві. Розділи мають бути пов'язані між собою, а матеріал викладений послідовно та логічно, із критичним аналізом теоретичних положень/статистичних даних/інформації різноманітного характеру та джерел. Основному тексту кожного розділу може передувати короткий опис обраного напряму та обґрунтуванні методів дослідження, що застосовуються у цьому розділі.

У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів.

У **ПЕРШОМУ РОЗДІЛІ** (теоретико-методичному) основної частини міститься загальна теоретична характеристика досліджуваної теми, магістр аналізує основні наукові праці за проблемою. Стисло та критично висвітлюючи роботи науковців, магістр повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними, і тим самим, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Ставляться завдання для вирішення наукового завдання. Слід звернути увагу на те, що цитуючи будь-яке джерело інформації, необхідно обов'язково робити посилання на нього, оскільки це є предметом інтелектуальної власності. Залежно від теми кваліфікаційної магістерської роботи та об'єкта дослідження можуть бути наведені порівняльні оцінки різних методів дослідження, методик розрахунків певних показників і т.д.

Матеріал **ДРУГОГО РОЗДІЛУ** (дослідницько-аналітичного) залежить від обраної теми, визначених завдань, специфіки дослідження. В ньому викладаються загальні методик та основні методи досліджень, які використано; алгоритм розрахунків основних показників, аналіз

інформаційного, статистичного матеріалу, зібраного за об'єктом дослідження. Рекомендується проаналізувати дані, опубліковані у відповідних енциклопедіях, монографіях, довідниках, різних джерелах, у т.ч. зарубіжних виданнях. Узагальнення всієї зібраної інформації дозволить отримати більш глибоке уявлення щодо певного питання даного розділу. Здобувач на основі аналізу всієї зібраної інформації та відповідних розрахунків робить узагальнення результатів власних досліджень, окреслює пропозиції щодо вирішення проблемних питань.

У **ТРЕТЬОМУ РОЗДІЛІ** (рекомендаційному) наводяться пропозиції стосовно перспективи розвитку та удосконалення діяльності, обраного об'єкта дослідження, вдосконалення організації/процесу/явища/галузі в цілому або її окремих складових. Такі пропозиції повинні супроводжуватися конкретними розрахунками, обґрунтованим формулюванням тверджень і мати реалістичний характер. Магістр може зазначити, які економіко-математичні методи, моделі, програмні засоби при цьому використано або доцільно використати у майбутньому.

У **ВИСНОВКАХ І ПРОПОЗИЦІЯХ** рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх науково-практичного використання. У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання.

Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи. У висновках необхідно порівняти отримані результати із поставленими завданнями. У цій частині кваліфікаційної магістерської роботи чітко й стисло наводяться власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань відповідного об'єкта дослідження. Для формулювання висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на науково-практичних конференціях, семінарах, публікаціях у наукових виданнях. Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної магістерської роботи має бути доказовим, пояснювальним та науково аргументованим.

До **СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ** слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із законодавчих актів, нормативно-довідникових матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, навчально-методичної та спеціальної літератури, фахових видань, Інтернет-ресурсів, в цілому не менше 60 джерел.

У **ДОДАТКАХ** наводяться допоміжні матеріали у вигляді: копій документів, витягів із законодавчо-нормативних документів, звітів, окремих інструкцій/положень/правил, результатів соціологічних опитувань, громіздких таблиць, рисунків тощо. Рекомендований обсяг КРМ – 80 сторінок (у т.ч. обсяг таких складових, як вступ, висновки та пропозиції рекомендований до 5 сторінок). До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

5. НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

За рішенням кафедри здобувачі пишуть реферат, який містить загальну характеристику кваліфікаційної роботи магістра (інформацію щодо структури роботи, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсягу кваліфікаційної магістерської роботи у сторінках), методичні підходи, методи та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновків та пропозицій. В анотації, обсяг якої складає до 800 знаків, зазначається прізвище та ініціали магістра, тема кваліфікаційної магістерської роботи, ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-8. Анотація наводиться українською та однією з іноземних мов (найчастіше – англійською). Зразок реферату кваліфікаційної магістерської роботи подано у додатку Д. Реферат підшивається разом з кваліфікаційною магістерською роботою у тверду палітурку.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ОСНОВНОГО ТЕКСТУ ТА ДОПОМІЖНИХ МАТЕРІАЛІВ

У процесі підготовки кваліфікаційної магістерської роботи слід застосувати методичні й технічні прийоми наукової роботи. Наповнення кожної частини праці визначається темою. Вибору теми, етапам підготовки, пошуку бібліографічних джерел, їх вивченню і добору фактичного матеріалу, методиці написання присвячено попередні розділи. Не менш важливим є правила оформлення кваліфікаційної магістерської роботи. Норми наукової комунікації суворо регламентують характер викладу інформації, передбачаючи відмову від висловлювання власної думки від першої особи. У зв'язку з цим краще вживати мовні конструкції, в яких замість особового займенника «я» вживається займенник «ми». Це виправдано, оскільки дослідження магістра здійснюється під постійним консультуванням з боку наукового керівника.

Магістр повинен уміти оформлювати результати досліджень відповідно до сучасних вимог. Кваліфікаційна магістерська робота має бути написана українською літературною мовою і без зловживання запозиченими науковими термінами; цитатами зі статей, монографій, підручників та з мережі Інтернет. Оформлення кваліфікаційної магістерської роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення». Набір тексту кваліфікаційної магістерської роботи здійснюється на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали (29-30 рядків на сторінці), друк – на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А.4 (210x297 мм); шрифт текстового редактора – Times New Roman чорного кольору. Висота

шрифту – 14 мм. Поля: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, зверху і знизу – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки). Зміст має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної складової кваліфікаційної магістерської роботи. Якщо у роботі наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і вноситься до змісту як «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ».

Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами (без знака №) у правому верхньому куті аркуша. Першою сторінкою роботи є титульна, яка включається до нумерації, але не нумерується. На титульному аркуші зазначають повну назву навчального закладу та його відомчу підпорядкованість, факультет, кафедру, на якій виконана робота, назву роботи, тему, назву базової установи, дані про здобувача, наукового керівника, місто та рік подання роботи до захисту. Скорочення в назвах навчального закладу та теми роботи не допускаються. Текст основної частини кваліфікаційної магістерської роботи поділяють на розділи, підрозділи (можливо пункти).

Кожний розділ починають з нової сторінки. Зміст, перелік умовних позначень не нумерують. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки). Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу), після якого у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять. В окремих випадках у кваліфікаційній магістерській роботі підрозділи можуть бути поділені на пункти, які нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера ставиться крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу).

Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перше число у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друге – номеру сторінки (наприклад, [32, с. 85]).

Фактичні та статистичні дані наводяться в однакових одиницях виміру: абсолютних (грн, дол. США, т, м, шт.) або відносних (%).

Під час роботи з різними джерелами (наукова та навчальна література, періодичні видання) здобувач виписує цитати. Науковий етикет вимагає точно

відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. У теоретичній частині на одній сторінці тексту можна наводити 2-3 цитати різних авторів. Загальні вимоги до цитування такі: 1) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»; 2) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні авторського тексту позначається трьома крапками, які можуть ставитися на початку, всередині та в кінці цитати; 3) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело; 4) при непрямому цитуванні (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним щодо думок автора, коректним в оцінюванні його результатів і робити відповідні посилання на джерела; 5) цитування повинно бути оптимальним, враховуючи, що надмірне цитування створює враження компліятивності, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу. Рекомендується робити посилання на останні видання авторів, публікації, з яких запозичені матеріали або окремі результати. На більш ранні видання можна посилатися у тих випадках, коли праці, в яких міститься необхідний матеріал, не перевидавалися.

Наприкінці кваліфікаційної магістерської роботи наводиться список використаних джерел. Рекомендована їх кількість не менше 60 найменувань, в тому числі не менше 15 іноземних. До цього списку включаються всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Література іноземними мовами наводиться в кінці списку. При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Він прийнятий для уніфікації складання бібліографічного опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації. Основними елементами бібліографічного опису є інформація про: автора (-ів); назву праці; вид видання (за потреби про перевидання чи переклад); місце видання, видавництво; рік видання та обсяг публікації. У списку можуть бути наведені посилання на публікації з мережі Інтернет.

Приклади бібліографічного опису використаних джерел наведено у додатку 3.

6.1. Оформлення допоміжних матеріалів

До допоміжних матеріалів відносять: ілюстрації (схеми, графіки, креслення тощо), формули, таблиці, додатки. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій,

поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Назву друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Наприклад: «Рис. 1.2» другий рисунок першого розділу. Назву ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці, ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках. За потреби, ілюстрації доповнюють або поясненнями, або коментарем. Кожна ілюстрація відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад: «... у табл. 2.1». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації скорочено пишуть слово «дивитись», наприклад: «див. табл. 3.2».

Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу. Назву таблиці друкують нежирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) і розміщують симетрично до тексту по центру сторінки над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Потрібно уникати повторів тематичного заголовка у заголовках граф. Слова, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків, об'єднувальних рубрик. Слово «Таблиця _» вказують один раз справа над її назвою та першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження табл. _» із зазначенням номера таблиці. Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносючи частину таблиці на наступну сторінку. При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині. У таблиці слід обов'язково зазначати одиницю виміру (відповідно до стандартів); числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк (–).

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених крапкою. Нумери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (2.1) перша формула другого розділу. Посилання на формули зазначають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

Додатки оформлюються як продовження наукової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх, у порядку появи посилань у тексті. До додатків рекомендується включати матеріал, який: – є необхідним для повноти роботи, але включення його до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу; – не може бути послідовно розміщений в основній частині через великий обсяг; може бути вилучений для широкого кола читачів, але є необхідним для фахівців даної галузі. Наприклад, додаткові ілюстрації або таблиці; проміжні математичні доведення, формули та розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; анкети, тести; інструкції і методики; опис алгоритмів і програм розв'язання задач на ПК, які розроблені у процесі роботи над дослідженням; ілюстрації допоміжного характеру. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток В». Посилання на додаток у тексті дипломної роботи у круглих дужках з маленької літери (додаток В). Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А, Додаток Б.

Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому випадку перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку. Наприклад: А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В. Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу дод. Д; формула (А.1) – перша формула дод. А. У разі якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому кутку зазначається «Продовження додатку...».

7. ПРОХОДЖЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Після завершення досліджень магістр подає кваліфікаційну магістерську роботу на кафедру для проходження попереднього захисту. З метою забезпечення попереднього захисту магістерських робіт на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування створюється комісія у складі 3-4 викладачів, виходячи з їх спеціалізації за напрямками наукових досліджень та інтересів.

Метою проведення попереднього захисту роботи на кафедрі є: 1) перевірка дотримання вимог щодо змісту роботи (виходячи з наданого завдання) та її оформлення; 2) перевірка наявності усіх супровідних документів (подання голові ЕК, рецензія, відгук наукового керівника, довідка про перевірку на плагіат); 3) перевірка готовності автора до захисту роботи в ЕК (вільне володіння матеріалом дослідження, здатність на позитивні відповіді на питання стосовно суті та результатів дослідження, наявність демонстраційного матеріалу для публічного захисту роботи).

Результати попереднього захисту оформлюються протоколом, що залишається на кафедрі.

Здобувач зобов'язаний подати кінцевий варіант кваліфікаційної магістерської роботи зі супровідними документами і підписаний ним на титульному аркуші, науковому керівникові для підготовки відгуку. Керівник перевіряє магістерську роботу і додає до неї відгук. У разі позитивної оцінки роботи науковий керівник рекомендує винести її на захист, що засвідчується його підписом на титульному аркуші кваліфікаційної магістерської роботи.

Не пізніше, ніж за сім календарних днів до захисту, зшита і підписана здобувачем і науковим керівником магістерська робота передається на кафедру. Цей варіант є остаточним, не підлягає доопрацюванню або заміні. До захисту допускається кваліфікаційна магістерська робота, яка отримала позитивний відгук керівника і рецензента.

8. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА ДО ЗАХИСТУ ТА ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЯ

До роботи повинна бути прикладена внутрішня рецензія. Внутрішній рецензент призначається з числа викладачів або науковців Університету. Рецензент проводить кваліфікований аналіз основних положень магістерської роботи, наявності власної точки зору, вміння користуватися методами наукового дослідження, ступеня обґрунтованості висновків і рекомендацій, адекватності засобів досягнення результатів, достовірності отриманих результатів, обґрунтованості пропозицій, їх практичного значення. Рецензент може оцінити ступінь сформованості у автора магістерської роботи компетенцій, передбачених діючим стандартом.

Зміст рецензії на кваліфікаційну магістерську роботу доводиться до відома здобувача не пізніше, ніж за сім календарних днів до захисту.

Після отримання позитивної рецензії, робота переплітається у тверду палітурку. Супровідні матеріали (подання голові ЕК, рецензія, відгук наукового керівника, довідка про перевірку на плагіат) вкладаються в конверт, який розміщується (приклеюється) до внутрішньої сторони обкладинки роботи. До захисту подається кваліфікаційна робота магістра, яка оформлена відповідно до вимог, отримала допуск після попереднього захисту на кафедрі, успішно пройшла перевірку на плагіат, має позитивну рецензію та відгук наукового керівника.

Крім того, представлена до захисту робота повинна мати на титульній сторінці підписи магістра, наукового керівника, завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Захист кваліфікаційної магістерської роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії, затвердженої у встановленому порядку.

Здобувач готує виступ на 10-12 хвилин з презентацією та необхідного ілюстративного матеріалу (таблиць/графіків/слайдів/формул тощо), зміст та якість якого перевіряє науковий керівник.

Основне призначення ілюстративного матеріалу – наочна ілюстрація відповідних тверджень під час доповіді, акцентуючи на них увагу членів ЕК. Кількість примірників роздаткового матеріалу повинна відповідати кількісному складу комісії. Захист проходить в умовах вимогливості, принциповості, дотримання наукової етики, ґрунтовному аналізу повинні піддаватись достовірність усіх висновків та рекомендацій наукового і практичного характеру.

У разі вибору здобувачем захисту кваліфікаційної магістерської роботи іноземною мовою, реферат повинен бути підготовлений цією ж мовою. У такому випадку до складу ЕК має бути включений викладач або фахівець-практик, який вільно володіє даною іноземною мовою.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна магістерська робота має продемонструвати: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні та математичні методи для аналізу проблем; опанувати сучасні методи наукового дослідження, проводити експерименти, демонструвати навички робити власні узагальнення і висновки та вміння працювати з літературними джерелами.

Критеріями оцінювання є: – чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану; – науковість стилю викладання; – відсутність орфографічних і синтаксичних помилок; – правильне оформлення роботи відповідно до державних стандартів (при значних відхиленнях від встановлених вимог робота може бути недопущена до захисту або це суттєво вплине на загальну оцінку).

З метою стимулювання магістрів виконувати КРМ, презентувати її результати із достатнім для розуміння рівнем знання англійської мови, передбачається надання 10 додаткових балів. Вимоги до написання та оформлення КРМ на іноземній мові відповідає вимогам до написання та оформлення на українській мові.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачу, який представив магістерську роботу, що має дослідницький характер, містить закінчені і повні висновки та пропозиції, сформульовані на основі глибокого аналізу предмета і об'єкта дослідження, відповідає існуючим вимогам, а також продемонстрував в ході захисту роботи вільне володіння матеріалом, який давав аргументовані, повні та чіткі відповіді на запитання членів ЕК і зауваження рецензента.

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачу, який представив магістерську роботу, яка відповідає існуючим вимогам, містить висновки та пропозиції, що випливають із проведеного аналізу, і продемонстрував володіння матеріалом роботи, дав відповіді на питання і зауваження рецензента, але має окремі незначні недоліки з тих чи інших аспектів дослідження.

Оцінка «задовільно» (64-74 балів) виставляється здобувачу, який представив магістерську роботу, яка в цілому відповідає встановленим вимогам, що містить загальні висновки та пропозиції щодо вдосконалення предмета дослідження, але продемонстрував в процесі захисту слабке володіння матеріалом роботи, труднощі у відповідях на питання членів ЕК і зауваження рецензента.

Оцінка «незадовільно» (60-63 бали) виставляється в тому разі, якщо подана робота в основному відповідає вимогам, але здобувач не володіє матеріалом, не орієнтується в темі дослідження, не може відповісти на питання; не виконав процедурні правила щодо закріплення теми КРМ і подання її в установлені терміни на кафедрі.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		Іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Позитивний результат публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи є підставою для прийняття екзаменаційною комісією рішення про присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплому здобувачам освіти.

Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку при захисті випускної кваліфікаційної роботи, відраховується. Йому видається академічна довідка встановленого зразка. У випадку, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може здобувач вищої освіти подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році.

ДОДАТКИ

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Напрямок 1. «Стратегічний і фінансовий менеджмент»

1. Управління активами підприємства (за матеріалами...)
2. Управління пасивами підприємства (за матеріалами...)
3. Управління дебіторською заборгованістю підприємства (за матеріалами...)
4. Управління ліквідністю підприємства (за матеріалами...)
5. Управління прибутковістю підприємства(за матеріалами...)
6. Управління капіталом підприємства (за матеріалами...)
7. Управління позиковим капіталом підприємства (за матеріалами...)
8. Управління власним капіталом підприємства (за матеріалами...)
9. Управління запасами на підприємстві (за матеріалами...)
10. Управління фінансовою стійкістю підприємства(за матеріалами...)
11. Організація бюджетування на підприємстві (за матеріалами...)
12. Механізми капіталізації підприємства(за матеріалами...)
13. Управління ресурсною базою фінансово-кредитної установи(за матеріалами...)
14. Дивідендна політика підприємства і шляху її оптимізації (за матеріалами...)
15. Фінансовий менеджмент малого бізнесу(за матеріалами...)
16. Особливості оподаткування і формування фінансових результатів малих підприємств в Україні (за матеріалами...)
17. Система управління витратами на підприємстві і її вплив на фінансові результати(за матеріалами...)
18. Управління оборотними активами підприємства (за матеріалами...)
19. Форми і методи фінансового оздоровлення підприємства (за матеріалами...)
20. Управління та оцінка кредитоспроможності підприємства(за матеріалами...)
21. Управління грошовими потоками підприємства (за матеріалами...)
22. Аналіз системи управління фінансами підприємства і розробка заходів по її поліпшенню(за матеріалами...)
23. Управління інвестиційним портфелем підприємства (за матеріалами...)
24. Управління інвестиційною привабливістю підприємства (за матеріалами...)
25. Управління вартістю підприємства (за матеріалами...)
26. Оцінка та управління вартістю нерухомості у складі майнового комплексу підприємства (за матеріалами...)
27. Організація системи планування діяльності підприємства в умовах антикризового управління (за матеріалами...)
28. Механізм формування місцевих бюджетів в сучасних умовах (за матеріалами...)
29. Стратегія фінансового зростання підприємства (за матеріалами...)

Напрямок 2. «Інвестиційна діяльність»

30. Управління інвестиційною діяльністю сільськогосподарських підприємств (за матеріалами ...)
31. Формування системи управління реальними інвестиціями підприємства (за матеріалами...)
32. Особливості портфельного інвестування в умовах інтеграції фінансових ринків (за матеріалами...)
33. Проектне фінансування інвестиційних проектів (за матеріалами...)
34. Аналіз ефективності інвестиційного проекту на засадах державно-приватного партнерства

35. Моделювання та оцінка ефективності інвестиційних проектів в області цифрової трансформації підприємства (за матеріалами...)

Напрямок 3. «Фінансова діяльність»

36. Використання фінансових інновацій та корпоративних фінансів (за матеріалами...)

37. Порівняльний аналіз структури оборотного капіталу підприємств різних галузей економіки фінансів (за матеріалами...)

38. Вплив інтелектуального капіталу на фінансові результати вітчизняних компаній (за матеріалами...)

39. Розвиток добровільного пенсійного страхування в Україні у напрямі ефективності управління пенсійними накопиченнями

40. Моделювання фінансової поведінки сільських домогосподарств на макрорівні

41. Фактори навколишнього середовища, соціальної відповідальності та корпоративного управління і фінансові показники підприємства фінансів (за матеріалами...)

42. Фінансові інструменти оцінки та механізми регулювання соціальної відповідальності аграрних підприємств (за матеріалами...)

43. Фінансові інструменти та механізми регулювання сталого розвитку аграрних підприємств (за матеріалами...)

44. Дослідження методів виявлення недостовірної фінансової звітності

45. Дослідження особливостей фінансового аналізу в умовах невизначеності

46. Аналіз корпоративної та екологічної відповідальності та її вплив на фінансову ефективність підприємства (за матеріалами...)

47. Аналіз ефективності процесу бюджетування в аграрних підприємствах (за матеріалами...)

Напрямок 4. «Антикризове управління та ризик-менеджмент»

48. Системні ризики: моніторинг, оцінка та профілактика (за матеріалами...)

49. Зв'язок між характеристиками корпоративного управління та ефективністю злиттів та поглинань (за матеріалами...)

50. Фінансово-економічна реорганізація та реструктуризація компаній (за матеріалами...)

51. Оцінка фінансової спроможності малих та середніх сільськогосподарських підприємств

52. Прогнозування банкрутства малих та середніх сільськогосподарських підприємств

53. Фінансові ризики аграрних підприємств в аспекті податкового законодавства (за матеріалами...)

54. Організаційно-фінансові механізми та інструменти санації неспроможних підприємств (за матеріалами...)

55. Розвиток механізмів фінансування проектів в рамках державно-приватного партнерства в комерційних банках (за матеріалами...)

56. Структурна невідповідність балансу як індикатор докризового стану підприємства (за матеріалами...)

57. Методи фінансово-економічної оцінки рішень з реорганізації компаній (за матеріалами...)

58. Економічна оцінка та визначення допустимого рівня фінансового ризику на підприємствах промислової торгівлі (за матеріалами...)

59. Управління фінансовими ризиками на підприємстві (за матеріалами...)

60. Економічна оцінка та визначення допустимого рівня операційно-фінансового ризику на підприємстві (за матеріалами...)
61. Управління ризиками портфельних інвестицій (за матеріалами...)
62. Хеджування валютних ризиків як інструмент фінансового менеджменту (за матеріалами...)
63. Страхування фінансових ризиків підприємства (за матеріалами...)
64. Управління фінансовою безпекою підприємства (за матеріалами...)
65. Управління ризиками у банківській діяльності (за матеріалами...)

Напрямок 5. «Фінансова безпека суб'єктів господарювання»

66. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства (за матеріалами...)
67. Розробка стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства (за матеріалами...)
68. Фінансова розвідка в системі забезпечення стратегічного розвитку підприємства (за матеріалами...)
69. Бенчмаркінг як інструмент забезпечення фінансової безпеки підприємства (за матеріалами...)
70. Організаційне забезпечення фінансової безпеки підприємства (за матеріалами...)
71. Діагностування фінансової безпеки підприємства (за матеріалами...)
72. Фінансові ризики як деструктивні чинники впливу на фінансову безпеку підприємства (за матеріалами...)
73. Система фінансових інтересів підприємства як основа забезпечення його фінансової безпеки (за матеріалами...)
74. Комплексна оцінка фінансової безпеки підприємства (за матеріалами...)
75. Оцінка та підвищення стабільності функціонування суб'єктів господарювання з використанням моделі розвитку (за матеріалами...)
76. Оцінка та підвищення стабільності функціонування суб'єктів господарювання на підставі критерію відповідності цілі (за матеріалами...)
77. Розробка системи запобігання кризового стану суб'єктів господарювання, яка базується на сценаріях розвитку подій та їх прогнозуванні з використанням трендів (за матеріалами...)
78. Розробка системи запобігання кризового стану суб'єктів господарювання, яка базується на сценаріях розвитку подій та їх прогнозуванні з використанням багатofакторних статистичних моделей (за матеріалами...)
79. Розробка методики розпізнавання цінності інформації в потоку економічних новин у системах раннього попередження кризового стану суб'єктів господарювання (за матеріалами...)
80. Побудова системи фінансової безпеки підприємства на основі контролінгу (за матеріалами...)
81. Політика фінансової безпеки фінансової установи (за матеріалами...)
82. Стратегія забезпечення фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності (за матеріалами...)

Напрямок 6. «Банківська діяльність»

83. Достатність капіталу і рентабельність банківської системи (за матеріалами...)
84. Методи та інструменти оцінювання кредитного ризику в сучасній системі ризик-менеджменту
85. Оцінка впливу банківських інвестицій в екологічні проекти на результати діяльності банку (за матеріалами...)

86. Розробка моделі комплексної оцінки фінансової стійкості банку (за матеріалами...)
87. Розвиток механізмів фінансування проектів в рамках державно-приватного партнерства в комерційних банках (за матеріалами...)
88. Організація кредитування сільськогосподарських підприємств (за матеріалами...)
89. Розвиток ринку банківського іпотечного кредитування в Україні
90. Банківські установи на ринку лізингових послуг України
91. Управління процесом формування фінансових ресурсів банку (за матеріалами...)
92. Управління кредитним портфелем банку в сучасних умовах (за матеріалами...)
93. Управління інвестиційною діяльністю банків в сучасних умовах (за матеріалами...)
94. Механізм формування і управління фінансовою безпекою банку в сучасних умовах (за матеріалами...)
95. Розвиток банківських послуг та їх роль у формуванні доходів банку (за матеріалами...)
96. Управління ризиками при здійсненні банківських операцій (за матеріалами...)
97. Особливості формування інвестиційного портфеля банку в сучасних умовах (за матеріалами...)
98. Депозити в системі формування банківських ресурсів (за матеріалами...)
99. Кредитоспроможність позичальника банку: підходи до визначення та оцінки (за матеріалами...)
100. Управління власним капіталом банку (за матеріалами...)
101. Управління доходами і витратами банку (за матеріалами...)

Напрямок 7. «Страховання»

102. Страхові механізми фінансової підтримки сталого розвитку сільського господарства
103. Удосконалення системи страхування аграрного сектору економіки
104. Механізм взаємодії банків та страхових компаній (за матеріалами ...)
105. Фінансовий аналіз діяльності страхових компаній (за матеріалами ...)
106. Формування та розвиток ринку страхових послуг в аграрному секторі (за матеріалами ...)
107. Фінансові аспекти розвитку страхового ринку (за матеріалами...)
108. Інноваційні страхові інструменти (за матеріалами...)
109. Фінансовий аналіз і контроль соціального страхування бюджетних установ (за матеріалами ...)
110. Організація і управління процесом реалізації страхових продуктів (за матеріалами...)
111. Механізм страхування і перестраховування ризиків в діяльності (за матеріалами...)
112. Організація актуарних розрахунків в діяльності СК (за матеріалами...)
113. Управління грошовими потоками в (назва страхової компанії)
114. Управління фінансовою діяльністю (назва страхової компанії) з метою забезпечення її ефективного розвитку.
115. Управління платоспроможністю страхової компанії (за матеріалами...)
116. Формування системи добровільного медичного страхування в умовах пандемії Covid-19 (за матеріалами...)
117. Управління страховим портфелем (назва страхової компанії) в контексті забезпечення прибутковості діяльності (за матеріалами...)
118. Формування інвестиційного портфеля (назва страхової компанії) та управління ним (за матеріалами...)

- 119. Управління системою продажу страхових послуг (за матеріалами...)
- 120. Управління ризиками страхової компанії (за матеріалами...)
- 121. Ринок страхування життя і перспективи його розвитку (за матеріалами...)
- 122. Фінансові та організаційні основи покращення управління системою соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань (за матеріалами...)
- 123. Фінансові та соціально-економічні передумови розвитку недержавного пенсійного забезпечення (за матеріалами...)

Ректору
Білоцерківського національного
аграрного університету,
д-ру екон. наук, професору Шуст О.А.
здобувача /ки/ _____ курсу _____ групи
економічного факультету
спеціальність _____

З А Я В А

Прошу Вас дозволити виконати кваліфікаційну роботу магістра
при кафедрі _____
на тему _____

під керівництвом _____

« _____ » _____ 20__ р. підпис _____

Згоден: науковий керівник _____ підпис

Завідуючий кафедрою _____ підпис

Гарант ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» _____ підпис

Декан факультету _____ підпис

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет _____

Спеціальність _____

Затверджую

Гарант ОПП _____

*назва**підпис, вчене звання, прізвище, ініціали*

20__ р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра

прізвище, ім'я та по батькові

Тема _____

Затверджено наказом ректора № ____ від _____

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані _____

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури		
Методична частина		
Дослідницька частина		
Оформлення роботи		
Перевірка на плагіат		
Подання на рецензування		
Попередній розгляд на кафедрі		

Керівник кваліфікаційної роботи

*підпис**вчене звання, прізвище, ініціали*

Здобувач

*підпис**прізвище, ініціали*

Дата отримання завдання «__» _____ 20__ р.

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність _____ «_____»

Допускається до захисту

Зав. кафедри _____
назва кафедри

підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

«_____» _____ 20__ року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Тема «_____»

Виконав (ла) _____
прізвище, імя, по батькові, підпис

Керівник _____
вчене звання, прізвище, ініціали, підпис

Рецензент _____
вчене звання, прізвище, ініціали, підпис

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ
РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність та структура фінансових ресурсів підприємства

1.2. Джерела формування фінансових ресурсів сільськогосподарських
підприємств

1.3. Методичні підходи оцінки ефективності використання фінансових ресурсів
підприємства

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ
РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Зерноінвест – Д»

2.2. Оцінка фінансового стану підприємства

2.3. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємства

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ТОВ «ЗЕРНОІНВЕСТ – Д»

3.1. Критерії оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства

3.2. Удосконалення системи планування та внутрішнього контролю ТОВ
«Зерноінвест – Д»

3.3. Пошук резервів збільшення фінансових ресурсів підприємства та шляхів
ефективного їх використання

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

РЕФЕРАТ

Прізвище, ініціали. Назва кваліфікаційної роботи

Досліджено...

Використано методичні підходи, методи...

Виявлено (з'ясовано, доведено, підтверджено) ...

Зроблено висновок, що ...

Одержані результати можуть бути використані ...

Кваліфікаційна робота магістра містить __ сторінок, __ таблиць, __
рисунків, список використаних джерел із __ найменувань, __ додатків.

Ключові слова: (5-8)

ANNOTATION

Last name, initials. Title of Master's thesis

It has been investigated ...

It has been used such methodical approaches, methods ...

It was revealed (proved, verified) ...

It has been concluded that ...

The results can be used ...

Master's thesis contains __ pages, __ tables, __ drawings, list of used sources
from __ names, __ annexes.

Keywords: (5-8)

Приклади оформлення бібліографічного опису
у списку використаних джерел
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<p>Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с.</p> <p>Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с.</p> <p>Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.): монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.</p> <p>Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с.</p> <p>Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с.</p> <p>Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.</p> <p>Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.</p> <p>Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.</p>
Два автори	<p>Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.</p> <p>Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.</p> <p>Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.</p> <p>Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.</p> <p>Горошко Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.</p> <p>Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.</p>
Три автори	<p>Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.</p> <p>Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.</p> <p>Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>
Чотири і більше авторів	<p>Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
Автореферат дисертацій	<p>Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02.</p>

	<p>Київ, 2017. 20 с.</p> <p>Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації :автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
Дисертації	<p>Авдеєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>Конституція України :офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. службивід 05.08.2016 р. № 156. Баланс-бюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Електронні ресурси	<p>Влада очима історії :фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsei.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. Наука та інновації. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційних магістерських робіт для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укладачі: Варченко О.М., Артімонова І.В., Драган О.О. та ін. Біла Церква, 2021. 35 с.

**Укладачі: Варченко Ольга Миронівна
Артімонова Ірина Вікторівна
Драган Оксана Олександрівна
Герасименко Ірина Олександрівна
Зубченко Вікторія Володимирівна
Ткаченко Катерина Віталіївна
Крисанов Дмитро Федосович
Гутко Людмила Миколаївна**